

Protocol werkwijze bestaande graven, urnennissen-/kelders Hoogeveen

Dit protocol beschrijft de methode hoe met bestaande graven en urnennissen/-kelders omgegaan wordt t.a.v. het al dan niet verlengen van rechten, het slecht onderhouden van graven en het ruimen van graven en urnennissen/-kelders.

Hoofdstukindeling

Het document is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1: Particuliere graven die voor bepaalde tijd zijn uitgegeven;

Hoofdstuk 2: Particuliere graven die voor onbepaalde tijd zijn uitgegeven;

Hoofdstuk 3: Particuliere urnennissen/-kelders;

Hoofdstuk 4: Algemene graven;

Hoofdstuk 5: Definities en wetgeving.

Bijlagen

Zorgvuldigheid, respect en piëteit

Belangrijkste uitgangspunt is dat alle werkzaamheden op de begraafplaatsen met het grootste respect, zorgvuldigheid en piëteit zullen plaatsvinden. Wensen van rechthebbenden en nabestaanden staan (binnen de vastgestelde kaders) voorop en worden zoveel mogelijk gerespecteerd en uitgevoerd.

1. Particuliere graven die voor bepaalde tijd zijn uitgegeven

1.1. Administratieve voorbereiding

Voor het verlopen van de grafrechten van graven die voor een bepaalde periode zijn uitgegeven dient helder te zijn of deze verlengd moeten worden of dat de grafrechten terugvallen aan de gemeente. Om dit inzichtelijk te krijgen wordt de volgende procedure doorlopen:

1. De rechthebbende waarvan de grafrechten binnen 2 jaar verlopen wordt aangeschreven. In de brief wordt ze gevraagd of er wel/niet behoefte is aan verlenging van het grafrecht (zie bijlage 1, 3 en 4).
2. Na afloop van de eerste reactietermijn (3 maanden) wordt een herinnering verstuurd (zie bijlage 2, 3 en 4).
3. Daarnaast wordt er conform artikel 28 Wet op de lijkbezorging een bordje bij het betreffende graf en bij de ingang van de begraafplaats geplaatst met de mededeling dat het recht verloopt (zie bijlage 8 en 9).

Vanaf dit moment kunnen er twee sporen gaan lopen. Aan de ene kant zijn dat de graven waarvan de grafrechten verlengd moeten worden en aan de andere kant zijn dat de graven waarvan de grafrechten niet verlengd worden en derhalve terugvallen aan de gemeente.

1.1.1. Graven waarvan het grafrecht verlengd moet worden

Op één van de hierboven genoemde aanschrijvingen hebben rechthebbenden/nabestaanden aangegeven het grafrecht van het betreffende graf te willen verlengen. Het administratief proces mbt de graven waarvan het grafrecht verlengd moet worden ziet er verder als volgt uit:

- Wanneer de rechthebbende heeft aangegeven het grafrecht te willen verlengen met een door hem/haar aangegeven bepaald aantal jaren, dan ontvangt deze daarop een besluit verlenging van het recht met het aangegeven aantal jaren (zie bijlage 5).

1.1.2. Graven waarvan het grafrecht niet verlengd wordt

Er bestaan twee mogelijkheden als gevolg waarvan de grafrechten niet verlengd worden. Aan de ene kant kunnen rechthebbenden aangeven, naar aanleiding van de aanschrijvingen, geen belangstelling meer te hebben voor de graven (het zogenaamde “actief” afstand doen van een graf) en aan de andere kant is het mogelijk dat op de aanschrijvingen en op het geplaatste bordje geen verzoek wordt ingediend voor verlenging van het grafrecht.

In beide gevallen ontvangt de rechthebbende een brief waarin staat dat hij/zij afstand doet van het betreffende graf en dat de gemeente hierdoor eigenaar wordt van dit graf. In het eerste geval betreft dit een schriftelijke bevestiging van de verklaring van de rechthebbende (zie bijlage 6) en in het tweede geval betreft het enkel een schriftelijke kennisgeving van het beëindigen van het grafrecht (zie bijlage 7). De gegevens worden verwerkt in het automatiseringssysteem.

1.2. Kennelijke verwaarlozing

Indien er sprake is van kennelijke verwaarlozing dan kan op basis van de Wet op de lijkbezorging het recht op een graf vervallen (zie hoofdstuk 5 Definities en wetgeving). Uitgangspunt is dat kennelijke verwaarlozing zich voor doet bij graven waarvan het recht langer dan 10 jaar is gevestigd. Indien er sprake is van kennelijke verwaarlozing dan wordt daar als volgt mee omgegaan:

- De rechthebbende van het graf ontvangt een schriftelijke verklaring waarin de verwaarlozing is vastgelegd. In deze brief wordt ze verzocht binnen 1 jaar na ontvangst in het onderhoud te voorzien.
- Op het moment dat de ontvangst van de verklaring niet wordt bevestigd, dan wordt er gedurende een periode van 5 jaar, danwel totdat in die periode in het onderhoud is voorzien, een bordje bij het betreffende graf en bij de ingang van de begraafplaats geplaatst met de verklaring.
- Indien de rechthebbende naar aanleiding van de hierboven genoemde punten niet alsnog in het onderhoud voorziet dan vervalt het recht op het moment dat de periode van 1 dan wel 5 jaar is verstreken of op het moment dat de periode waarop het recht is uitgegeven vervalt.

1.3. Technische voorbereidingen

De graven waarvan de grafrechten niet worden verlengd of waarvan de rechten vanwege kennelijke verwaarlozing zijn vervallen, kunnen worden geruimd. Voor een mogelijke toekomstige ruiming worden de volgende voorbereidingen getroffen:

- Op de begraafplaatsen worden verzamelkelders aangelegd;
- Voor het bergen van de stoffelijke resten in de verzamelkelder zijn kartonnen knekeldozen of biologische afbreekbare lijkhoezen aanwezig;

1.3.1. Verwijderen grafbedekking

De grafbedekking van graven kan worden verwijderd indien de grafrechten niet worden verlengd of in geval van ‘kennelijke verwaarlozing (zie par. 1.2). Hiervoor wordt het volgende proces gevolgd:

- Indien de rechthebbende niet in de maand voor het verstrijken van de uitgiftetermijn de grafbedekking heeft verwijderd dan verwijdert en vernietigt de beheerder deze op het moment dat het grafrecht is vervallen;
- De beheerder zaait de grafplek in met gras.

1.4. Opnieuw uitgeven graf

Op het moment dat het graf een nieuwe rechthebbende heeft en de begraafing aanstaande is, dan wordt overgegaan tot het respectvol ruimen van het graf. Het proces voor het ruimen van een graf ziet er als volgt uit:

- Het graf wordt machinaal uitgegraven tot de diepte van de bovenste kist of lijkomhulsel;
- De stoffelijke resten worden vervolgens handmatig verzameld;
- De verzamelde stoffelijke resten worden geborgen in kartonnen knekeldozen of biologische afbreekbare lijkhoezen en bijgezet in een verzamelkelder op dezelfde begraafplaats.

1.5. Publicatie nieuwe uitgifte graven

Op het moment dat het college van B&W besluit graven opnieuw uit te gaan geven, dan wordt dit middels een publikatie in het Torentje en op het informatiebord op de begraafplaats kenbaar gemaakt.

2. Particuliere graven die voor onbepaalde tijd zijn uitgegeven

2.1. Rechthebbende die actief afstand doet van het recht

Wanneer de rechthebbende van een graf dat destijds is uitgegeven voor onbepaalde tijd besluit afstand te doen van het recht van het graf dan vervalt het recht. Nadat de rechthebbende de afstandsverklaring heeft ondertekend wordt vervolgens het proces doorlopen zoals verwoord in de paragrafen 1.1.2., 1.3. tot en met 1.5.

2.2. Kennelijke verwaarlozing

Op het moment dat er sprake is van kennelijke verwaarlozing van een graf dat voor onbepaalde tijd is uitgegeven, dan wordt hiervoor exact hetzelfde traject gevolgd zoals reeds beschreven in paragraaf 1.2.

2.3. Opnieuw uitgeven graf

De graven waarvan het recht vervalt door één van de hierboven genoemde situaties kunnen opnieuw worden uitgegeven. Voor de beschrijving van de verdere procedure voor een mogelijke toekomstige ruiming wordt verwezen naar de paragrafen 1.3.1., 1.4. en 1.5.

3. Particuliere urnennissen/-kelders

Urnennissen /-kelders zijn uitgegeven met een uitsluitend recht voor een bepaalde periode. Om deze reden worden de hoofdstukken 1 en 2 ook van toepassing verklaard op urnennissen/-kelders. De te volgen procedure is niet veel anders dan bij particuliere graven, behoudens de wijze van ruimen van urnennissen/-kelders.

Indien er sprake is van het ruimen van particuliere urnennissen/-kelders dan wordt hiervoor de volgende procedure doorlopen:

- De plaat ter afsluiting van een urnennis/-kelder wordt verwijderd en vervangen door een nieuwe;
- Indien de rechthebbende aangeeft de urn in eigendom te willen hebben dan wordt deze terugegeven;
- Indien de rechthebbende aangeeft de urn niet in eigendom te willen hebben dan wordt de as uit de asbus verstrooid op een door de gemeente aangewezen asverstrooiingsveld;
- Op het moment dat het college van B&W besluit urnennissen/-kelders opnieuw uit te gaan geven, dan wordt dit zoals omschreven in paragraaf 1.5. uitgevoerd.

4. Algemene graven

Algemene graven zijn op alle begraafplaatsen binnen de gemeente Hoogeveen uitgegeven voor een periode van 10 jaar. Na deze periode is het wettelijk gezien mogelijk het graf opnieuw uit te geven en te ruimen. Omdat er bij algemene graven geen sprake is van een uitsluitend recht kan in principe de houder van de begraafplaats bepalen wat er met het graf gebeurt, zonder overleg met nabestaanden. Om met respect en zorgzaamheid met deze graven om te gaan wordt bij mogelijke toekomstige ruiming het volgende proces gevolgd:

- Het college van B&W besluit tot ruiming van (een gedeelte van de) algemene graven;
- Bij de betreffende graven wordt gedurende 1 jaar een bordje geplaatst met daarop de mededeling dat de graven over een bepaalde periode worden geruimd. Nabestaanden wordt gevraagd of ze de stoffelijke resten uit het algemene graf willen herbegraven in een particulier graf. Deze mededeling wordt tevens op het informatiebord bij de ingang van de begraafplaats bekendgemaakt.
- Zodra zich een nabestaande meldt dan ontvangt hij/zij een schriftelijke bevestiging en wordt het bestaande algemene graf omgezet in een particulier graf. Indien het niet mogelijk is het bestaande algemene graf om te zetten in een particulier graf, dan vindt de opgraving en herbegraving in een particulier graf plaats voordat de overige algemene graven worden geruimd.
- De graven waarvan zich na afloop van dit jaar geen nabestaande heeft gemeld kunnen worden geruimd.

4.1. Opnieuw uitgeven graf

Zodra alle werkzaamheden als gevolg van de verzoeken tot omzetting van een algemeen graf in een particulier graf, of de verzoeken tot opgraving en herbegraving in een particulier graf zijn afgerond, kunnen de overgebleven algemene graven worden geruimd en opnieuw uitgegeven worden. Indien op de begraafplaats nog geen verzamelkelder aanwezig is, of wanneer de huidige verzamelkelder onvoldoende capaciteit biedt, dan dient er een nieuwe verzamelkelder te worden aangelegd. Verder wordt hetzelfde proces gevolgd zoals ook beschreven is in de paragrafen 1.3.1. en 1.4.

5. Definities en wetgeving

Er zijn vele termen en begrippen in omloop als het gaat om activiteiten die te maken hebben met het verplaatsen van een overledene uit een graf. Belangrijk is het daarom de diverse begrippen goed te definiëren.

▪ Vervallen grafrecht

In de wet zijn voorwaarden opgenomen waaraan moet worden voldaan bij het voorbereiden en ruimen van graven. Een belangrijk artikel dat niet zozeer met ruimen maar wel het vestigen en vervallen van het grafrecht behelst, is artikel 28. Dit artikel dat bestaat uit 7 leden zijn de voorwaarden beschreven waaraan voldaan moet worden alvorens men tot het vervallen verklaren van het grafrecht mag overgaan om daarna tot ruiming te komen. In dit artikel staat het volgende:

Wettelijke context:

Artikel 28 Wet op de lijkbezorging

1. Een uitsluitend recht op een graf, welke vorm aan dit recht ook wordt gegeven, kan uitsluitend schriftelijk worden gevestigd. Het recht kan voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd van ten minste tien jaar worden verleend.
Het voor bepaalde tijd verleende recht wordt op verzoek, mits gedaan binnen twee jaar voor het verstrijken van de termijn, telkens verlengd, met dien verstande dat de houder van de begraafplaats kan bepalen dat een periode van verlenging niet korter is dan vijf jaar en niet langer is dan twintig jaar. Het uitsluitend recht op een graf is geen registergoed.
2. Binnen een jaar na de aanvang van de termijn waarin verlenging van het recht kan worden verzocht doet de houder van de begraafplaats aan de rechthebbende wiens adres hem bekend is, schriftelijk mededeling van het verstrijken van de termijn en van het bepaalde in het eerste lid.
3. Indien niet binnen drie maanden na verzending van de mededeling, bedoeld in het tweede lid, om verlenging van het recht is verzocht, maakt de houder van de begraafplaats de mededeling bekend bij het graf en bij de ingang van de begraafplaats, tot het einde van de periode waarvoor het recht was gevestigd.
4. In geval van kennelijke verwaarlozing van het onderhoud van een particulier graf, kan de houder van de begraafplaats, voor zover de plicht tot onderhoud niet bij hem ligt, deze verwaarlozing vastleggen in een schriftelijke verklaring, die hij toezendt aan de rechthebbende, die binnen één jaar na ontvangst in het onderhoud voorziet.
5. Indien de ontvangst van de verklaring, bedoeld in het vierde lid, niet bevestigd wordt, maakt de houder van de begraafplaats de verklaring bekend bij het graf en bij de ingang van de begraafplaats, gedurende een periode van vijf jaar dan wel totdat in die periode in het onderhoud is voorzien.
6. Indien toepassing is gegeven aan het vierde of vijfde lid en niet alsnog in het onderhoud van het graf is voorzien, vervalt het recht op het graf op het moment dat de periode van één dan wel vijf jaar, bedoeld in het vierde respectievelijk vijfde lid, is verstreken.
7. Indien het recht op het graf nog geen tien jaar is gevestigd op het moment dat de periode, bedoeld in het vijfde lid is verstreken, blijft de bekendmaking in stand totdat de periode van tien jaar is verstreken dan wel totdat in die periode in het onderhoud is voorzien. Indien niet voordien in het onderhoud van het graf is voorzien, vervalt het recht op het graf zodra de termijn van tien jaar is verstreken.

Gemeentelijke regelgeving:

Artikel 22 Besluit begraafplaatsen 2010

1. De grafrechten vervallen:

- a. door het verlopen van de termijn waarvoor het recht is verleend;
- b. indien de rechthebbende afstand doet van het recht;
- c. indien de begraafplaats wordt opgeheven.

2. Het college kan de grafrechten vervallen verklaren:

- a. indien de betaling van de gebruiks- en onderhoudsrechten ten behoeve van de vestiging of een verlenging van het grafrecht -ondanks een aanmaning niet binnen drie maanden na aanvang van die termijn is geschied;
- b. indien de rechthebbende of de gebruiker -ondanks een aanmaning- in verzuim blijft een op grond van dit besluit op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt;
- c. indien de rechthebbende van een particulier graf is overleden en het recht niet binnen de in artikel 20, lid 2, gestelde termijn is overgeschreven.

3. Eventueel op het graf aanwezige gedenktekens, beplanting of op de graven geplaatste losse voorwerpen kunnen gedurende één maand voor het vervallen van een grafrecht door de rechthebbende of gebruiker van het graf worden verwijderd. Na het vervallen van het grafrecht kunnen zij geen aanspraken op deze voorwerpen doen gelden. Het op het graf aanwezige gedenkteken, de beplanting of losse voorwerpen zullen na het vervallen van het grafrecht door de beheerder worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding.

▪ **Rechthebbende**

De rechthebbende is in eerste instantie de persoon die opdracht heeft gegeven tot de begrafenis of bijzetting. Later kan dit ook een persoon zijn op wie de rechten zijn overgeschreven. De rechthebbende heeft de rechten en plichten die bij het graf horen. De naam van de rechthebbende wordt vermeld in de grafakte. Hierin staan ook het grafnummer. Na de begrafenis of bijzetting ontvangt de rechthebbende de grafakte en de nota van de gemeente.

Rechten van de rechthebbende:

- bepalen wie er in het graf begraven mag worden;
- vergunning grafmonument aanvragen;
- na verlening van de vergunning grafmonument een grafmonument laten plaatsen;
- de grafrechten verlengen;
- de grafrechten overdragen;
- informatie opvragen over het graf.

Plichten van de rechthebbende:

- het graf onderhouden;
- zorgen voor de bekendheid van actuele adresgegevens .

▪ **Ruimen**

Definitie:

Onder ruimen wordt verstaan het leegmaken van een graf, waarbij de resten van een overledene opnieuw op een begraafplaats ter aarde worden besteld. Ruimen kan alleen gebeuren als de grafrechten van het particuliere graf zijn vervallen en er dus geen sprake meer is van een rechthebbende.

Wettelijke context:

Artikel 31 Wet op de lijkbezorging

1. Artikel 29 geldt evenmin bij het ruimen van graven, voorzover dit geschiedt met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens dit artikel.
2. Het ruimen geschiedt niet dan op last van de houder van de begraafplaats en na verloop van tien jaar nadat in het graf laatstelijk een lijk is geplaatst, en, indien het een particulier graf betreft, met toestemming van de rechthebbende op het graf.
3. De overblijfselen der lijken worden op een begraafplaats ter aarde besteld of, met overeenkomstige toepassing van het gestelde in artikel 29, derde lid, in een crematorium gecremeerd.
4. Gedeputeerde staten kunnen besluiten de in het tweede lid genoemde termijn te verlengen. Het besluit treedt terstond in werking.
5. Ten minste twee maanden voordat een graf van een onbekende wordt geruimd, geeft de houder de burgemeester daarvan kennis. De burgemeester is bevoegd, uitsluitend ten behoeve van de identificatie van de onbekende en opsporing van vermiste personen, van de overblijfselen van de onbekende door of onder verantwoordelijkheid van een arts lichaamsmateriaal af te doen nemen of een gebitsstatus te doen opmaken. Indien de burgemeester van die bevoegdheid gebruik maakt, wordt de ruiming opgeschort, ten minste tot het moment dat de uitslag van de poging tot identificatie bekend is, waarna een nabestaande in de lijkbezorging voorziet dan wel de ruiming kan worden voltooid.

Gemeentelijke regelgeving:

Artikel 13 Besluit begraafplaatsen 2010

1. De bij de ruiming van een graf aanwezige overblijfselen van lijken en/of asbussen, worden respectievelijk begraven en verstrooid op een door het college aangewezen gedeelte van de begraafplaats.
2. De rechthebbende op een particulier graf kan bij het college een aanvraag indienen om bij de ruiming de overblijfselen te verzamelen voor herbegraving in een ander graf.
3. De gebruiker van een algemeen graf kan gedurende een periode van één jaar voor beëindiging van de grafrusttermijn bij het college een aanvraag indienen om bij de ruiming de overblijfselen te verzamelen voor herbegraving elders in een particulier graf.
4. De kosten welke gemoeid zijn met de werkzaamheden genoemd onder lid 2 en 3 van dit artikel, komen voor rekening van de rechthebbende of gebruiker van het betreffende graf.
5. De rechthebbende op een particulier graf kan bij het college een verzoek indienen om onderzoek te doen naar de mogelijkheden mbt het schudden van het graf.
6. Het college stelt een ruimingsplan vast waarin helder staat weergegeven welke werkzaamheden uitgevoerd worden voordat overgegaan wordt tot ruiming en de wijze waarop het ruimen plaatsvindt.

▪ **Schudden**

Definitie:

Schudden is een vorm van ruimen waarbij de resten (op alle diepten) uit een graf worden verzameld en onder hetzelfde graf (onder de onderste diepte) worden geborgen om opnieuw ruimte te maken voor het begraven van nieuwe overledenen. Dit is de oudste en meest eenvoudige vorm van ruiming.

Wettelijke context:

In de Wet op de lijkbezorging komt de term 'schudden' niet voor. Wel wordt in de Inspectierichtlijn lijkbezorging van het ministerie van VROM (1999) op deze term ingegaan:

Gedeelte hoofdstuk 6.7:

In de praktijk wordt deze ruimte dikwijls gemaakt door het 'schudden' van het graf. Dit betekent dat de skeletdelen op de bodem van het te graven graf komen te liggen. De Wet kent dit begrip niet en de Wlb art. 29 en 31 zijn in dit geval niet van toepassing. De inspecteur zal hierover dan ook in beginsel niet adviseren. Het spreekt echter voor zich dat hij er vanuit gaat dat om milieuhygiënische redenen soortgelijke maatregelen worden getroffen als worden toegepast bij opgraving dan wel ruiming en dat het eventuele "schudden" van een graf eerst dient plaats te vinden nadat volledige skelettering heeft plaatsgevonden.

▪ **Verzamelkelder**

Definitie:

Onder een verzamelkelder wordt verstaan, een bouwkundige afgesloten voorziening op de begraafplaats, die is ingericht voor de teraardebestelling van stoffelijke resten uit graven op deze begraafplaats, nadat de grafrechten van het particuliere grave zijn vervallen en er dus geen sprake meer is van een rechthebbende. Tevens moet de wettelijke grafrusttermijn van 10 jaar verlopen zijn. De condities op het gebied van de vertering, waaraan een verzamelkelder dient te voldoen moet een verdere optimale vertering waarborgen.

Wettelijke context:

In de Wet op de lijkbezorging staat uitsluitend: De overblijfselen der lijken worden op een begraafplaats ter aarde besteld of, met overeenkomstige toepassing van het gestelde in artikel 29, derde lid, in een crematorium gecremeerd. Regelgeving omtrent verzamelkelders zijn niet van overheidswege op schrift gesteld.

▪ **Kennelijke verwaarlozing**

De rechthebbende is verplicht het gedenkteken, de beplanting en andere grafbedekking op het graf behoorlijk te onderhouden of te herstellen. Indien de rechthebbende nalaat de bedekking behoorlijk te onderhouden dan kan dit verstrekkende gevolgen hebben.

Gemeentelijke regelgeving:

Artikel 32 Besluit begraafplaatsen 2010

1. De rechthebbende of gebruiker is verplicht het gedenkteken, de beplanting en andere grafbedekking op het graf behoorlijk te onderhouden of te herstellen. Het afval dat vrij komt bij het onderhoud dient door de rechthebbende of gebruiker in de daarvoor aanwezige afvalbakken te worden gedeponeed.
2. Indien de rechthebbende of de gebruiker nalaat de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, kan het college de hiervoor in aanmerking komende beplanting, voorwerpen of zo nodig de gehele grafbedekking doen verwijderen. Het verwijderde blijft gedurende drie maanden ter beschikking van de rechthebbende en vervalt daarna aan de gemeente, zonder dat deze tot enige vergoeding verplicht is. Verwelkte bloemen of kransen en kapotte voorwerpen kunnen zonder voorafgaande kennisgeving door de beheerder worden verwijderd, zonder dat aanspraak kan worden gedaan op schadevergoeding.
3. De verwijdering van de grafbeplanting of het gedenkteken, zoals bedoeld is in dit artikel, vindt niet plaats dan nadat de rechthebbende of de gebruiker schriftelijk is opgeroepen om te worden ingelicht over de toestand van het gedenkteken en / of de grafbeplanting.

Wettelijke context:

De wetgeving gaat hierin nog wat verder. Op basis daarvan kunnen zelfs rechten vervallen. Daarvoor zijn in artikel 28 van de Wet op de lijkbezorging de volgende leden opgenomen:

Artikel 28 Wet op de lijkbezorging

4. In geval van kennelijke verwaarlozing van het onderhoud van een particulier graf, kan de houder van de begraafplaats, voor zover de plicht tot onderhoud niet bij hem ligt, deze verwaarlozing vastleggen in een schriftelijke verklaring, die hij toezendt aan de rechthebbende, die binnen één jaar na ontvangst in het onderhoud voorziet.
5. Indien de ontvangst van de verklaring, bedoeld in het vierde lid, niet bevestigd wordt, maakt de houder van de begraafplaats de verklaring bekend bij het graf en bij de ingang van de begraafplaats, gedurende een periode van vijf jaar dan wel totdat in die periode in het onderhoud is voorzien.
6. Indien toepassing is gegeven aan het vierde of vijfde lid en niet alsnog in het onderhoud van het graf is voorzien, vervalt het recht op het graf op het moment dat de periode van één dan wel vijf jaar, bedoeld in het vierde respectievelijk vijfde lid, is verstreken.
7. Indien het recht op het graf nog geen tien jaar is gevestigd op het moment dat de periode, bedoeld in het vijfde lid is verstreken, blijft de bekendmaking in stand totdat de periode van tien jaar is verstreken dan wel totdat in die periode in het onderhoud is voorzien. Indien niet voordien in het onderhoud van het graf is voorzien, vervalt het recht op het graf zodra de termijn van tien jaar is verstreken

Bijlage 1 Eerste aanschrijving rechthebbende mbt aflopen recht

<Aanhef>,

In onze administratie staat u als rechthebbende ingeschreven van het graf/de graven of de nis/nissen met nummers(s): <nummer(s)> <gedeelte> <rij>, op de gemeentelijke begraafplaats te <plaatsnaam>, uitgegeven op <datum uitgifte graf> voor een termijn van <termijn> jaar. Hierin ligt/liggen begraven of staat/staan bijgezet <naam, voorna(a)m(en)> .

Omdat de termijn van het recht op <datum einde termijn> afloopt bieden wij u hierbij de gelegenheid het recht te verlengen. Op grond van art. 28 Wet op de lijkbezorging dient het verzoek tot verlenging vóór het verstrijken van de huidige termijn door ons ontvangen te zijn. Bijgevoegd vindt u een antwoordformulier. Hierop kunt u aangeven of u het recht wilt verlengen of afstand wilt doen van het recht. Wij verzoeken u dit formulier **binnen 3 maanden na dagtekening** ingevuld terug te sturen in de bijgevoegde antwoordenvolop.

Nadat wij uw reactie hebben ontvangen sturen wij u een bevestiging en worden bij verlenging de kosten in rekening gebracht. De kosten voor verlenging staan vermeld op het antwoordformulier.

Vragen

Wij gaan ervan uit dat wij u helder hebben geïnformeerd. Voor algemene vragen verwijzen wij u naar bijgevoegde toelichting. Hebt u verder nog vragen? Neem dan contact op met Paul Meijer of Erwin Slot. Wilt u bij correspondentie altijd het nummer van deze brief (<nummer>) vermelden?

Met vriendelijke groet,

Paul Meijer
Medewerker begraafplaatsadministratie

Bijlage 2 Herinnering aanschrijving rechthebbende mbt aflopen recht

<Aanhef>,

Onlangs hebt u van ons een brief ontvangen over het aflopen van het recht van het graf/de graven of de nis/nissen met nummer(s) <nummer(s)> <gedeelte> <rij>, op de gemeentelijke begraafplaats te <plaatsnaam>, uitgegeven op <datum uitgifte graf> voor een termijn van <termijn> jaar. Hierin ligt/liggen begraven of staat/staan bijgezet <naam, voorna(a)m(en)>

Omdat op <datum einde termijn> het verleende recht afloopt hebben wij u bij brief van <datum eerste brief> de gelegenheid geboden om de termijn te verlengen of afstand te doen van het recht.

Tot op heden hebben wij nog geen reactie ontvangen. Daarom verzoeken wij u nogmaals bijgevoegd formulier in te vullen en terug te sturen, ook wanneer u afstand doet van het recht. Op grond van art. 28 Wet op de lijkbezorging is inmiddels een bordje geplaatst bij het graf/de graven of de nis/nissen met de mededeling dat het recht verloopt.

De kosten voor het verlengen van de termijn bedragen <tarief grafrecht> per jaar. Wanneer u niet reageert, valt het recht op <datum einde termijn> terug aan de gemeente Hoogeveen. Aangebrachte bedekking wordt verwijderd en de resten worden te zijner tijd herbegraven of uitgestrooid.

Vragen

Wij gaan ervan uit dat wij u helder hebben geïnformeerd. Voor algemene vragen verwijzen wij u naar bijgevoegde toelichting. Hebt u verder nog vragen? Neem dan contact op met Paul Meijer of Erwin Slot. Wilt u bij correspondentie altijd het nummer van deze brief <nummer> vermelden?

Met vriendelijke groet,

Paul Meijer
Medewerker begraafplaatsadministratie

Bijlage 3   Antwoordformulier tbv verlenging termijn graf/nis of afstandsverklaring recht

Ondergetekende rechthebbende van genoemd(e) graf(nis)/graven (nissen),

graf/nis nummer(s):   , gedeelte: , blok:

op de begraafplaats te:

en staande op zijn/haar naam,

- verzoekt het recht te verlengen met ..... jaar à € ..... per graf/nis, per jaar
- doet afstand van het recht van genoemd(e) graf(nis)/graven (nissen) en:
  - wil de bedekking in eigendom verkrijgen
  - wil de bedekking niet in eigendom verkrijgen

Naam en voornamen   :

BSN-nummer   :

Adres   :

Woonplaats   :

Datum:

Handtekening:

.....

.....

Bijlage 4 Toelichting aflopen recht

In deze toelichting vindt u enige achtergrondinformatie met betrekking tot het verlengen van het recht en het niet verlengen van het recht.

Verlengen recht

Termijn van verlenging:

Wanneer u het recht wilt verlengen dan dient u bijgevoegd antwoordformulier ingevuld terug te sturen in de antwoordenvelop. Op dit formulier dient u duidelijk aan te geven voor hoeveel jaar u het recht wilt verlengen. U kunt zelf de duur van het verlengen van het recht bepalen. De minimale termijn is 1 jaar¹. U kunt het recht zo vaak verlengen als u wilt.

Zodra wij uw reactie hebben ontvangen sturen wij u het besluit verlenging van het recht. De verlengingstermijn gaat in op het moment dat het oude recht verloopt.

Kosten:

Het tarief voor verlenging van het recht is opgenomen op het antwoordformulier en geldt voor 1 jaar. Om de totale kosten te berekenen dient u dan ook het gekozen aantal jaren te vermenigvuldigen met het vermelde tarief op het antwoordformulier. De kosten worden in 1 keer in rekening gebracht. Het is niet mogelijk gespreid te betalen.

Niet verlengen recht

Wanneer u het recht niet wilt verlengen dan dient u bijgevoegd antwoordformulier ingevuld terug te sturen in de antwoordenvelop. Op dit formulier dient u aan te geven dat u afstand doet van het recht.

Graf-/urnbedekking:

Als u ervoor kiest afstand te doen van het recht dan bieden wij u de mogelijkheid de graf- of urnbedekking in eigendom te verkrijgen. Dit dient u aan te geven op bijgevoegd antwoordformulier. Wanneer u de bedekking in eigendom wilt verkrijgen dan kunt u in de maand voor het verstrijken van de termijn zelf de bedekking (laten) verwijderen. Hiervoor neemt u vooraf contact op met de beheerder van de begraafplaats.

Wanneer u er voor kiest de bedekking niet in eigendom te verkrijgen dan wordt deze na het verstrijken van de termijn door de beheerder verwijderd en vernietigd.

Wanneer wordt het graf/de urnennis of urnenkelder geruimd?

Zodra de grafbedekking is verwijderd wordt de grafplek ingezaaid met gras. Op het moment dat het college van B&W besloten heeft graven opnieuw uit te gaan geven dan wordt dit kenbaar gemaakt middels een publikatie in het Torentje en op het informatiebord bij de ingang van de begraafplaats. Wanneer de grafplek is overgegaan op een nieuwe rechthebbende en de eerste begrafenis plaatsvindt wordt het graf daadwerkelijk geruimd. Tijdens het delven van het graf worden de stoffelijke resten uit het graf gehaald en in de verzamelkelder op dezelfde begraafplaats herbegraven.

---

¹ Let op: wanneer u er voor kiest het recht met een termijn van 1 jaar te verlengen dan ontvangt u tegelijkertijd met het besluit verlenging van het recht, een nieuw verzoek tot verlenging van het recht voor het volgende jaar.

In het geval het een urnennis of urnenkelder betreft dan wordt de as/inhoud van de asbus verstrooid op het asverstrooiingsveld op de begraafplaats in Hoogeveen. Dit gebeurt op het moment dat de urnennis of urnenkelder is overgegaan op een nieuwe rechthebbende en de bijzetting aanstaande is.

Wat gebeurt er met het recht wanneer ik niet reageer op de aanschrijvingen van de gemeente?

Wanneer wij uiterlijk op de dag dat de oorspronkelijke termijn verloopt geen reactie van u hebben ontvangen dan vervalt het recht aan de gemeente. U ontvangt een brief van burgemeester en wethouders met het besluit dat het recht van het graf/de graven of de nis/nissen vervalt. Dit houdt in dat de gemeente eigenaar wordt van genoemd(e) graf/graven, nis/nissen, inclusief het daarbij behorende recht. U kunt in de laatste maand voor het verstrijken van de huidige termijn, na overleg met de begraafplaatsbeheerder, aanwezige bedekking verwijderen. Daarna zal de gemeente overgaan tot verwijdering van aangebrachte bedekking. Zie verder onder “Niet verlengen recht”.

Ik heb als rechthebbende geen interesse in het verlengen van het recht, maar andere mensen wel, kan het recht dan alsnog worden verlengd?

Ja dat kan, zolang het recht nog niet verlopen is, maar dan dient eerst een verzoek ingediend te worden voor het overschrijven van het recht op naam van de nieuwe rechthebbende. Hiervoor kunt een formulier bij de Gemeentewinkel aanvragen. Zodra dit is geregeld kan de nieuwe rechthebbende een verzoek indienen voor het verlengen van het recht. Zie verder onder “Verlengen rechten”.

Kan ik terugkomen op mijn besluit?

U hebt tot het moment waarop het recht op het graf/de graven of de nis/nissen verloopt de tijd te kiezen voor het verlengen van het recht of het recht terug te geven aan de gemeente. Zodra deze termijn is verstreken is uw keuze definitief.

Meer informatie

Hebt u nog vragen, bijvoorbeeld door een bijzondere situatie? Neem dan contact op met de gemeente Hoogeveen. Wij zijn u graag van dienst.

Telefoon	140528
E-mail	info@hoogeveen.nl
Website	www.hoogeveen.nl
Schriftelijk	Gemeente Hoogeveen Postbus 20.000 7900 PA HOOGEVEEN

Bijlage 5 Besluit verlenging recht

Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen hebben besloten,

het recht voor het graf/de graven of de nis/nissen met nummer(s): <nummer(s)> <gedeelte> <rij>, op de gemeentelijke begraafplaats te <plaatsnaam>, staande op naam van <naam rechthebbende> voor de duur van van xx jaar te verlengen tot <einddatum>.

Ingevolge de Verordening graf- en begraafrechten 2013 is voor de verlenging van het recht een bedrag verschuldigd van € <bedrag> voor de duur van xx jaar tot <einddatum>.

Wilt u het verschuldigde bedrag binnen 30 dagen na dagtekening overmaken op bankrekeningnummer: 2850.04.107 ten name van gemeente Hoogeveen, onder vermelding van: "verlenging termijn graf/nis <nummer(s)> <gedeelte> <rij> <plaatsnaam>".

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit dan kunt u bezwaar maken. Onderaan deze brief leest u hoe u dat kunt doen.

Vragen

Wij gaan ervan uit dat wij u helder hebben geïnformeerd. Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met Paul Meijer of Erwin Slot, via telefoonnummer 14 0528. Wilt u bij correspondentie altijd het nummer van deze brief <nummer> vermelden?

Hoogeveen, <datum>

Namens Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen,

Erwin Slot
Medewerker begraafplaatsadministratie

Niet eens met het besluit

Bent u het niet eens met het besluit? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Dat doet u binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit per bezwaarformulier op www.hoogeveen.nl, per e-mail (info@hoogeveen.nl) of schriftelijk via het postadres van de gemeente.

In het bezwaarschrift vermeldt u:

- uw naam en adres
- de datum
- een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt
- waarom u het niet met het besluit eens bent

Bijlage 6 Afstandsverklaring

<Aanhef>,

We hebben uw verklaring ontvangen, waarin u afstand doet van het graf/de graven, de nis/nissen <nummers> <gedeelte> <rij> op de begraafplaats te <plaatsnaam>.

Dit houdt in dat de gemeente eigenaar wordt van genoemd(e) graf/graven, nis/nissen, inclusief het daarbij behorende recht. U kunt in de laatste maand voor het verstrijken van de huidige termijn, na overleg met de begraafplaatsbeheerder, aanwezige bedekking verwijderen. Daarna zal de gemeente overgaan tot verwijdering van aangebrachte bedekking.

Vragen

Wij gaan ervan uit dat wij u helder hebben geïnformeerd. Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met Paul Meijer of Erwin Slot, via telefoonnummer 14 0528. Wilt u bij correspondentie altijd het nummer van deze brief <nummer> vermelden?

Namens Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen,

Paul Meijer
Medewerker begraafplaatsadministratie

Bijlage 7 Kennisgeving afstandsverklaring

<Aanhef>,

Wij hebben van u geen reactie ontvangen op de brieven waarin wij u geattendeerd hebben op het feit dat de termijn van het recht van het graf/de graven, de nis/nissen <nummers> <gedeelte> <rij> op de begraafplaats te <plaatsnaam> verloopt. Ook hebt u niet gereageerd op de mededeling van afloop van de termijn die op de begraafplaats is geplaatst.

Op grond van het Besluit Begraafplaatsen 2010 art. 22, lid 1 onder a vervalt het recht van genoemd(e) graf/graven, nis/nissen terug aan de gemeente Hoogeveen. Dit houdt in dat de gemeente eigenaar wordt van genoemd(e) graf/graven, nis/nissen, inclusief het daarbij behorende recht. U kunt in de laatste maand voor het verstrijken van de huidige termijn, na overleg met de begraafplaatsbeheerder, aanwezige bedekking verwijderen. Daarna zal de gemeente overgaan tot verwijdering van aangebrachte bedekking.

Vragen

Wij gaan ervan uit dat wij u helder hebben geïnformeerd. Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met Paul Meijer of Erwin Slot, via telefoonnummer 14 0528. Wilt u bij correspondentie altijd het nummer van deze brief <nummer> vermelden?

Namens Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen,

Paul Meijer
Medewerker begraafplaatsadministratie

Bijlage 8   Tekst bordje

De gemeente Hoogeveen is op zoek naar de rechthebbende/belanghebbende van dit graf. Zie het publicatiebord bij de ingang van de begraafplaats voor meer informatie.

Bijlage 9   Tekst informatiebord entree begraafplaats

Aflopen recht

Het recht van de graven, urnennissen/-kelders die voor een bepaalde termijn zijn uitgegeven beginnen vanaf 2015 te verlopen. Om dit recht te behouden moet dit verlengd worden vóór het aflopen van de einddatum termijn. Neem voor meer informatie contact op met de Gemeentewinkel via telefoonnummer 14 0528.